

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

29954

GK-18

Sayı : 76791929/610-1024
Konu : Yazılı soru önergesi (7/29954)

31-12-2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 02.10.2013 tarih ve 143747 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Sayın Dr. Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/29954 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK : Cevap (2 sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. SEZGİN TANRIKULU'NUN 7/29954 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

METİP başta çocuklar olmak üzere mevsimlik gezici tarım işçisi olarak çalışan vatandaşlarımızın, yaşadıkları sorunların tespiti ve giderilmesini hedefleyen bir projedir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca il özel idarelerine aktarılan ödenek yanında, belediyelerce ücretsiz çevre sağlığı hizmetleri, kamu sağlık birimlerince ücretsiz halk sağlığı hizmetleri, sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından öğrencilere sağlanan kırtasiye ve giyim yardımları gibi diğer yerel katkılarla yürütülmektedir.

Proje bileşenleri 2010/6 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile ulaşım, barınma, eğitim, sağlık, güvenlik, sosyal çevre ile ilişkiler, iş ve sosyal güvenlik koşulları olarak belirlenmiştir.

Ulaşım bileşeni ile işçilerin göç döneminde güvenli ve sağlıklı bir şekilde yolculuk yapabilmesi, göç mevsiminde mevsimlik gezici tarım işçilerinin ikametgâhlarından çalışacakları yerlere ve tarladan konaklama mahalline ulaşmaları esnasında yol güvenliklerinin artırılması, barınma bileşeni ile mevsimlik gezici tarım işçilerinin asgari imkânları haiz, yeterli, güvenli ve sağlıklı konaklama alanlarında barınmaları, hizmetlerin aksamadan yürütülmesini sağlamak üzere "Toplulaştırılmış Geçici Yerleşim Yerleri" oluşturulması, sağlık bileşeni ile mevsimlik gezici tarım işçilerinin temel sağlık hizmetlerinden faydalanmaları, barınma yerlerindeki su ve çevre temizliği, koruyucu ve önleyici sağlık hizmetleri konularında göç alan veya veren tüm illerde bilinçlendirme çalışmaları yapılması, eğitim bileşeni ile oluşturulan geçici yerleşim yerlerinde, mevsimlik gezici tarım işçilerinin zorunlu eğitim çağında olan ancak eğitimden uzak kalan çocuklarının eğitim hizmetlerine ulaşması, güvenlik bileşeni ile konaklama alanlarının ve mevsimlik gezici tarım işçilerinin güvenliğinin sağlanması, yabancı uyruklu kaçak tarım işçiliğinin önlenmesine yönelik etkin tedbirler alınması, göç alan veya veren illerde güvenlikle ilgili bilinçlendirme çalışmaları yapılması, sosyal çevreyle ilişkiler bileşeni ile mevsimlik gezici tarım işçilerinin sosyalleşmelerine yönelik tedbirler alınması, her türlü sosyal dışlanışlığın önlenmesi ve toplumsal uyumun sağlanması için göç alan illerde bilinçlendirme çalışmaları yapılması, iş ve sosyal güvenlik bileşeni ile mevsimlik gezici tarım işçilerinin sosyal güvenlikleri açısından mevcut durumlarının iyileştirilmesi, tarımda iş aracılığı sözleşmesinin zorunlu hale getirilmesi, iş araçlarının ve toprak sahiplerinin veya işleyenlerin; ücret ödeme, genel sağlık sigortasından yararlanma, iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri ile ilgili usul ve esaslar hakkında bilinçlendirilmelerinin sağlanması hedeflenmektedir.

Bu hedeflerin gerçekleştirilmesi için 2010 yılından beri valiliklerce hazırlanan projeler desteklenmektedir. Bu doğrultuda pek çok ilde birbirine yakın ve küçük olan köyler için ortak konaklama alanları belirlenerek mevsimlik gezici tarım işçilerinin derme çatma ikametgâhlar yerine daha iyi bir ortamda kalmalarının sağlanması amacıyla asgari imkânları haiz, yeterli, güvenli ve sağlıklı konaklama alanlarında barınmaları sağlanmaktadır. Konaklama alanının belirlenmesinde doğa olaylarından etkilenilmeyecek olması, elektrik, su, kanalizasyon, yol gibi hizmetlerin sunumunun kolay olarak sağlanabileceği mesafede bulunması, tahmini işçi sayısının ihtiyacını karşılayacak büyüklükte olması gibi hususlar göz önünde bulundurulmaktadır.

Konaklama alanlarına elektrik, su, kanalizasyon, yol gibi hizmetler tahmini işçi sayısının ihtiyacını karşılayacak ölçüde ve nitelikte İlçe Özel İdare Müdürlüklerince sağlanmaktadır.

Mevsimlik gezici tarım işçilerinin yeterli hayat alanı, çadır, içme suyu, elektrik, kanalizasyon, yol, eğitim, banyo, tuvalet, ekmek ve yemek pişirme, çamaşır ve bulaşık yıkama imkânları gibi asgari sosyal ihtiyaçların karşılandığı barınma yerlerinin işçileri çalıştıran arazi sahibi veya işleyenlerce sağlanamadığı bölgelerde işçilerin yoğun olarak çalıştığı yerlere en yakın mesafede toplulaştırılmış uygun yerleşim yerleri oluşturulmuştur.

Göç mevsiminde mevsimlik gezici tarım işçilerinin geliş ve dönüşlerine yönelik ulaşımının sağlanması amacıyla; otobüslerden yararlanma imkânları artırılmıştır. Mevsimlik gezici tarım işçilerinin zorunlu eğitim çağında olan ancak eğitimden uzak kalan çocuklarının eğitim hizmetlerine ulaşması sağlanmaktadır. Çocuk işçiliğinin ve çocuk emek istismarı ve çocukların okullara yönlendirilmesi konularında çalışmalar yapılmaktadır. Mevsimlik gezici tarım işçilerinin temel sağlık hizmetlerinden faydalanmaları sağlanmaktadır.

Sağlık hizmetleri kesintisiz olarak gerek aile hekimleri gerek devlet hastaneleri tarafından verilerek, hasta ve çocukların muayeneleri ve aşıları yapılmaktadır.

İşçi ve ailelerinin bulaşıcı ve salgın hastalıklara karşı düzenli sağlık taramaları, çocukların gelişimi ve gebelik takipleri periyodik olarak yapılmaktadır. Barınma alanları ve çevresinin sağlık koşullarına uygunluğu konusunda önlemler alınmaktadır.

Barınma yerlerindeki su ve çevre temizliği sağlanmaktadır. Çevre kirliliğinin önlenmesi açısından atıkların toplanması amacıyla yerleşim yerlerine çöp konteynırları konulmaktadır. Konaklama alanlarının ve mevsimlik gezici tarım işçilerinin güvenliği sağlanmaktadır.

2010 yılından bu yana 37 il valiliğince hazırlanan 63 projeye yaklaşık 96 milyon TL ödenek aktarılmıştır.

Eğitim bileşeni ile oluşturulan geçici yerleşim yerlerinde, mevsimlik gezici tarım işçilerinin zorunlu eğitim çağında olan ancak eğitimden uzak kalan çocuklarının eğitim hizmetlerine ulaşması amaçlanmıştır.

İşçilerin zorunlu öğretim çağındaki çocuklarının eğitimlerini devam ettirmek üzere kendi yörelerindeki veya gittikleri yerlerdeki yatılı ilköğretim bölge okullarına misafir öğrenci olarak alınmaları, taşınmalı eğitim, mobil eğitim, açık ilköğretim eğitimi sunulması, yıl içerisinde sıkıştırılmış eğitim uygulanması, çocukların çalıştıkları yörede yaz okulu açılması gibi imkânlardan en uygun olanı seçilerek çocukların okula devamları sağlanmaktadır. Bu hususta şartlı nakit transferi gibi özendirici tedbirler etkin şekilde uygulanmakta, çocukların okul kıyafetleri ve malzemeleri İl/İlçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarınca temin edilmektedir.

METİP kapsamında şu ana kadar ayrılan bütçenin yaklaşık % 6'sı eğitim bileşeni için kullanılmıştır.

2010-2012 yılları arasında eğitim bileşeninden toplam 96.785 kişi yararlanmıştır.

Mevsimlik tarım işçilerinin günlük brüt kazançları 4857 sayılı İş Kanununun 39'uncu maddesinde belirtilen asgari ücretin altında olmayacak şekilde taraflar arasında yazılı sözleşme ile belirlenmektedir.